

Poročilo o delovanju Morostiga – hiše narave in kolišč v letu 2025

Pripravili:

Manja Balek Jurjavčič Žejn in Maja Zupančič, občinska uprava

Februar 2026

MOROSTIG
HIŠA
NARAVE
IN KOLIŠČ
HOUSE
OF NATURE
AND PILES

Morostig – hiša narave in kolišč je bil odprt 1. 12. 2022, z rednim obratovanjem pa je pričel 21. 3. 2023. Sestavljajo ga stalna razstava v Hiši na Igu, tematska pot ter kolišče v naravni velikosti na Ljubljanskem barju. Lastnik in upravljavec Morostiga je Občina Ig.

Redni odpiralni čas je prilagojen letnim časom. V letu 2025 je bil za individualne obiskovalce odprt po naslednjem urniku:

- spomladi in jeseni: sobota–nedelja
hiša: 10.00–18.00
vodeni ogledi kolišča: 10.30, 12.00, 13.30, 15.00, 16.30
- poleti: četrtek–nedelja
hiša: 9.30–13.00 in 15.30–19.00
vodeni ogledi kolišča: 10.00, 11.00, 12.00, 16.00, 17.00, 18.00
- pozimi: nedelja
2 vodena ogleda celotnega Morostiga ob 10.00 in 13.00

1 Naslovnica zloženke za obiskovalce

V času rednega odprtja je na vsaki lokaciji prisoten po en informator oziroma informator-vodnik (kolišče).

Za organizirane skupine je ogled mogoč po predhodnem dogovoru, tudi izven rednega odpiralnega časa.

Kadrovska slika in obseg dela

Za delovanje Morostiga skrbiva 2 zaposleni strokovni sodelavki v okviru občinske uprave (ena 100 % in ena 50 %), ki pokrivava vodenje in koordinacijo dela, organizacijo in izvedbo programov, komunikacijo z obiskovalci in skupinami, promocijske aktivnosti, sodelovanje z mediji in partnerji ter koordinacijo vzdrževanja objektov in infrastrukture.

Redno sodelujemo z 20 zunanjimi sodelavci, ki opravljajo vodniško delo oziroma so dežurni informatorji v rednem odpiralnem času Morostiga. Z njimi sodelujemo prek avtorskih pogodb, s.p. oziroma študentskih napotnic. Zunanji sodelavci so v letu 2025 opravili 2.239 ur vodenj in dežurstev, kar je približno 270 ur več kot v letu 2024.

Povečan obseg ur zunanjih sodelavcev je neposredno povezan z rastjo števila organiziranih skupin, večjim številom posebnih dogodkov ter okrepljenimi promocijskimi aktivnostmi v poletni sezoni.

V začetku leta 2025 je potekalo drugo strokovno usposabljanje vodnikov po Morostigu (konec januarja in začetek februarja), ki se ga je udeležilo 22 kandidatov. H končnemu izpitu je pristopilo 11 kandidatov, ki so izpit uspešno opravili, od tega šest tudi za vodenje v angleškem jeziku. Usposabljanje je prispevalo k širitvi kadrovske baze ter večji jezikovni in strokovni dostopnosti programa.

<p>DAN 1 – torek, 28. 1. 2025 17.00–19.00 Dvorana Centra Ig, Banija 4, Ig 17.00–17.30 Predstavitve Morostiga / Maja Zupančič, Občina Ig 17.30–19.00 Tematski sklop: Biotska pestrost Ljubljanskega barja / Maša Bratina, KPLB</p> <p>DAN 2 – sredo, 29. 1. 2025 17.00–19.00 Medgeneracijski center Ig, Troštova ulica 5, Ig 17.00–18.30 Tematski sklop: Prazgodovinska kolišča na Ljubljanskem barju / Elena Leghissa, ZRC SAZU Inštitut za arheologijo 18.30–19.00 Unesco / Ana Brancelj, KPLB</p> <p>DAN 3 – četrtek, 30. 1. 2025 16.00–19.00 Morostig, Govekarjeva c. 5, Ig 16.00–17.30 Tehnike turističnega vodenja / Tjaša Cerar, Maja Zupančič, Občina Ig 17.30–19.00 Praktični del: ogled Hiše / Elena Leghissa, ZRC SAZU Inštitut za arheologijo, Maša Bratina, KPLB</p> <p>DAN 4 – sobota, 1. 2. 2025 9.00–12.00 Morostig, Govekarjeva c. 5, Ig 9.00–10.30 Praktični del: ogled Tematske poti / Maša Bratina, KPLB 10.30–12.00 Praktični del: ogled Kolišča / Elena Leghissa, ZRC SAZU Inštitut za arheologijo</p>	<p>URNIK IZOBRAŽEVANJA</p>
---	--

2 Program izobraževanja novih vodnikov

Finančni pregled¹

<p>Odhodki: 139.508,04 EUR</p> <p>Plače in prispevki zaposlenih: 60.224,05 EUR Honorarji zunanjih sodelavcev: 40.061,95 EUR Promocijske aktivnosti: 5.534,34 EUR Tekoče vzdrževanje: 7.568,36 EUR</p>	<p>Prihodki: 79.225,45 EUR</p> <p>Vstopnine: 75.888,74 EUR Spominki: 3.336,71 EUR</p>
---	---

Razlika med odhodki in prihodki: 60.282,59 EUR. Stopnja samopokritosti Morostiga v letu 2025 znaša 56,79 %, kar pomeni, da se je Morostig v več kot polovici financiral iz lastnih prihodkov (vstopnine, programi, prodaja spominkov), preostanek pa je bil pokrit iz proračunskih sredstev.

¹ Finančni podatki za leto 2025 temeljijo na stanju iz tekočega proračuna na dan priprave poročila. Ker zaključni račun še ni bil potrjen, so navedeni zneski začasni in lahko ob končnem obračunu pride do odstopanj.

Obiskovalci

Med obiskovalci prevladujejo šolske skupine, med individualnimi obiskovalci pa družine.

Pri najavljenih skupinah poleg šolskih beležimo tudi veliko obiskov društev (mdr. univerz za tretje življenjsko obdobje, pohodne sekcije). Imeli smo tudi več ogledov skupin različnih strok. Beležimo tudi več obiskov mednarodnih šolskih skupin v okviru Erasmus projektov.

Povezujemo se z lokalnim okoljem ter posebno pozornost namenjamo dostopnosti in vključevanju ranljivih skupin:

- OŠ Ig smo omogočili brezplačen obisk celotne generacije petošolcev (91 otrok);
- varovancem CUDV Draga smo omogočili brezplačen ogled kolišča (dve skupini po 3–4 učence);
- Morostig so obiskali tudi gibalno ovirani učenci Zavoda CIRIUS ter društva slepih/slabovidnih in gluhih/naglušnih, kar potrjuje dostopnost programa.

V poletnih mesecih je opazen večji obisk obiskovalcev iz tujine (Evropa, ZDA, Kitajska).

Struktura organiziranih skupin

V letu 2025 je Morostig gostil skupaj 180 organiziranih skupin, razporejenih po naslednjih tipologijah:

- osnovne šole: 76 skupin
- srednje šole: 9 skupin
- vrtci: 4 skupine
- CŠOD (poseben partnerski segment): 33 skupin
- društva: 33 skupin
- zasebne skupine: 25 skupin

Posebej izpostavljamo tudi strokovne in akademske obiske, med drugim:

- Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta – Oddelek za arheologijo
- Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta – Center za slovenistiko
- Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
- Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije
- BIJH ZRC SAZU
- udeležence mednarodne konference ASMOSIA
- KPLB (Krajinski park Ljubljansko barje)
- CŠOD kolektiv
- skupino makedonskih turističnih delavcev

V letu 2025 je Morostig gostil tudi več eminentnih mednarodnih in institucionalnih obiskov:

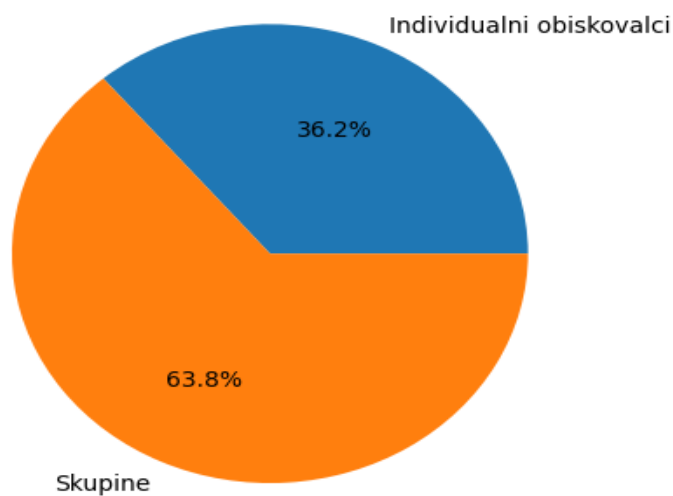
- Ioannisa Liritzisa, podpredsednika Evropske akademije znanosti in umetnosti
- pekinškega podžupana z delegacijo
- ministra za okolje iz Luksemburga

Navedeni obiski potrjujejo strokovno relevantnost Morostiga ter njegovo prepoznavnost na nacionalni in mednarodni ravni.

Struktura obiskovalcev

Po številu prodanih vstopnic je število in struktura obiskovalcev naslednja:

	<i>Individualni obiskovalci</i>	<i>Obiskovalci - skupine</i>	SKUPAJ
Odrasli	1.109	378	1.487
Otroci (6-8 let)	248	5.375	5.623
Študenti	40	31	71
Upokojenci	928	936	1.864
Otroci do 6 let	134	29	163
Družinska vstopnice	1.367	/	1.367
SKUPAJ	3.826	6.749	10.575

3 Struktura obiskovalcev Morostiga v letu 2025

Infrastrukturna podpora obiskovalcem

Na parkirišču za kolišče smo od aprila do konca oktobra najeli mobilni WC, namenjen obiskovalcem, ter postavili koš za smeti (sredstva iz projekta ETM), s čimer smo izboljšali osnovne pogoje za obisk in povečali uporabniško izkušnjo v poletni sezoni.

Posebni dogodki

Leta 2025 smo z več dogodki obeležili 150-letnico odkritja kolišč na Igu ter izvedli programe ob posebnih dnevih in tematskih priložnostih.

Program ob 150-letnici odkritja kolišč na Ljubljanskem barju:

- več strokovnih ogledov in vodenj za različne ciljne skupine
- prikazi prazgodovinskih veščin na kolišču (tkanje – vodnica Marjeta Malešič; izdelava lončenih posod – magistrski študentki Oddelka za arheologijo)
- sodelovanje pri Koliščarskem dnevu (6. 9.) z dodatnimi vodenimi ogledi in vzajemnim popustom na vstopnice v sodelovanju z Društvom DFG
- osrednji dogodek 20. 9. – delavnice in večerno predavanje dr. Elene Leghissa ter premierna predstavitev kratkega videa (*time-lapse*) o gradnji kolišča, pogostitev po koliščarsko

4 Predstavitev Morostiga na Koliščarskem dnevu

Literarni večeri v sodelovanju z knjižnimi založbami (povezovanje dediščine in literature):

- 29. 5.: Sebastijan Pregelj, avtor serije Zgodbe s konca kamene dobe (o dečku Brinu) / založba Miš
- 12. 6.: Vesna Marinko, avtorica knjige Radovedni volk in rod močvircev / Mohorjeva založba Celovec
- 25. 9.: dr. Anton Velušček, pogovor o Jalnovih Bobrih ter primerjava literarne interpretacije z arheološkimi dognanji / založba Celjska Mohorjeva družba
- 9. 10.: ilustrator Peter Škerl, pisatelj Tadej Golob in urednik dr. Uroš Grilc, ustvarjalci stripa Bobri / založba Škratelj

Posebni dogodki in tematski programi za obiskovalce:

- 8. 2., kulturni praznik – dodatno odprtje Morostiga
- 21. 3., dan odprtih vrat ob rojstnem dnevu Morostiga in občinskem prazniku: dvo-urni voden ogled z arheologinjo in soavtorico razstave dr. Eleno Leghissa
- 21. 6., Poletna muzejska noč – brezplačni voden ogled kolišča Po sledih bobrov (vodenje dopolnjeno z branjem izbranih odlomkov iz literarnih del: Bobri Janeza Jalna, Deček Brin Sebastijana Preglja in Koliščarji Antona Veluščka)
- Poletje: Lov na zaklad

V poletnih mesecih 2025 smo izvedli program Lov na koliščarski zaklad (17.–20. 7., 24.–27. 7. in 28.–31. 8.), namenjen družinam in manjšim skupinam. Program je temeljil na raziskovalni igri po tematski poti in kolišču ter se je izkazal kot uspešen testni format za družinsko občinstvo. Na podlagi odziva obiskovalcev ga načrtujemo kot redni poletni program v prihodnjih sezonah.

Promocijske aktivnosti in mediji

V letu 2025 smo izvedli naslednje promocijske aktivnosti:

- oglaševanje na notranjih ekranih LPP avtobusov (poletni meseci)
- zakup oglasa v Free Map Ljubljana (2 ponatisa)
- vključitev v različne promocijske platforme: Družinski izleti, Povsod je lepo, Radio 1
- sodelovanje s Turizmom Ljubljana (Art Rebel – turistični vlakec Urban, promocijski materiali)
- promocija na stojnici Turizma Ljubljana pred TIC Ljubljana (Tromostovje) v poletnih mesecih (junij–avgust), kjer smo neposredno predstavljali Morostig domačim in tujim obiskovalcem
- v sklopu Dirke po Sloveniji (4. 6. 2025) smo v sodelovanju z Visit Ljubljana na lokaciji kolišča pripravili aktivacijsko točko, ki je bila prikazana v neposrednem televizijskem prenosu na TV SLO 2 in Eurosportu 2
- sodelovanje pri projektu ENFORCE (GZS) – snemanje video predstavitve Morostiga in regenerativnega turizma
- sodelovanje v predstavitvenih videih Slovenije kot turistične destinacije za tuje trge (v organizaciji Slovenske turistične organizacije)

Sodelovali smo z več medijskimi hišami:

- nacionalna RTVS: TV Slovenija (oddaja Dobro jutro, Slovenska kronika, RTV SLO 1), Radio Slovenija (Radio Prvi – nedeljska reportaža, oddaja NaPOTki)
- komercialne televizije: POP TV, Planet TV (segment v živo v oddaji Jutro), Svet na Kanalu A (rubrika Na bolje)

- tiskani in spletni mediji: članek v časopisu Delo (Koliščarji dolgo živeli na Igu, potem pa kar izginili), STA Znanost (prispevek o Morostigu in 150-letnici odkritja kolišč)
- prisotnost na stenskem koledarju Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj (mesec september)
- objave in predstavitve na družbenih omrežjih vplivnežev (Povsod je lepo)

5 Vklp v televizijsko oddajo Jutro

Prispevek »Velikansko praznovanje – 150. obletnica odkritja kolišč v Sloveniji« v publikaciji Palafittes news 2025, ki jo izdaja Mednarodna koordinacijska skupina UNESCO Palafittes, je dodatno utrdil mednarodno prepoznavnost Morostiga.

6 Prispevek iz publikacije Palafittes 2025

Digitalna komunikacija in družbena omrežja

V letu 2025 smo na Facebook profilu Morostiga zabeležili rast ključnih digitalnih kazalnikov. Stran je pridobila 232 novih sledilcev, vsebine so dosegle 79.788 ogledov, zabeleženih pa je bilo 2.126 vsebinskih interakcij (odzivi, komentarji, delitve) ter 6.432 obiskov strani. V primerjavi z letom 2024 se je število interakcij povečalo za 17,5 %, število obiskov strani pa za 6,0 %, kar kaže na povečano vključenost občinstva. Na Instagramu smo zabeležili 116 novih sledilcev, 379 interakcij, 14.934 dosega, 22.178 ogledov vsebin ter 751 obiskov profila. Družbena omrežja predstavljajo pomemben komunikacijski kanal za obveščanje javnosti ter promocijo programskih vsebin in dogodkov.

Poslovna in strokovna sodelovanja

Redno sodelujemo s Turizmom Ljubljana (kot koordinatorjem RDO Osrednja Slovenija):

- promocijska stojnica pred TIC Ljubljana (Tromostovje) v poletnih mesecih (četrtki/petki); opažen je bil neposreden odziv obiskovalcev, ki so po predstavitvi v Ljubljani obiskali Morostig

- udeležba na sejmu Alpe Adria
- srečanje partnerjev RDO Osrednja Slovenija
- izobraževalne delavnice (skupina za muzeje, galerije in znamenitosti)

Udeležili smo se strokovnega posveta Izzivi upravljanja objektov kulturne dediščine na podeželju (30. 9. 2025) ter delavnice za muzeje in galerije (Turizem Ljubljana).

Razvoj strokovnih in raziskovalnih povezav:

- KPLB (Krajinski park Ljubljansko barje) in ZRC SAZU – sestanki o sodelovanju
- RRA LUR – sestanek in ogled v okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM)
- Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (Oddelek za arheologijo, Center za slovenistiko)
- Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani
- Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije
- BIJH ZRC SAZU
- udeleženci mednarodne konference ASMOSIA
- obisk makedonskih turističnih delavcev

Mednarodno pozicioniranje:

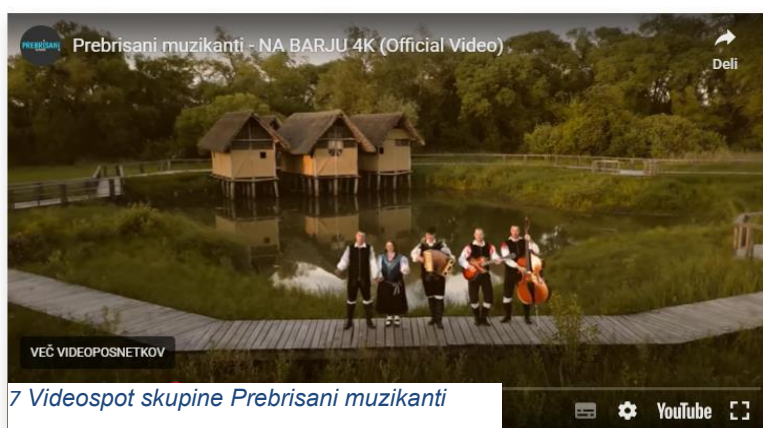
- udeležba na konferenci Innocom v Perugii, kjer je bil Morostig predstavljen kot primer dobre prakse na področju dediščinskega in regenerativnega turizma
- objava prispevka v publikaciji Palafittes news (UNESCO Palafittes)
- sodelovanje pri projektu ENFORCE o regenerativnem turizmu, ki ga vodi GZS

Posebni obiski iz tujine in eminentni obiski:

- obisk predstavnikov ministrstva za okolje iz Luksemburga
- obisk pekinškega podžupana z delegacijo
- obisk Ioannisa Liritzisa, podpredsednika Evropske akademije znanosti in umetnosti

Snemanja in produkcijske aktivnosti

Morostig se izkazuje tudi kot atraktivna lokacija za snemanja. V letu 2025 smo sodelovali s produkcijsko hišo Siposh (dva snemalna dneva za film), skupina Prebrisani muzikanti pa je na kolišču posnela videospot za pesem Doma na barju. Izvedeno je bilo tudi snemanje prispevka STA Znanost ter medijski terenski ogledi (Planet TV).

Ključne ugotovitve za leto 2025

V tretjem letu delovanja Morostig kaže stabilno rast obiska, predvsem v poletnih mesecih in med tujimi obiskovalci. Povečuje se tudi raznolikost obiskovalcev (šolske skupine, društva, strokovne in mednarodne skupine).

Obseg ur zunanjih sodelavcev se povečuje (2.239 ur v letu 2025), kar potrjuje večjo programsko in obiskovalno obremenitev centra. To pomeni višje operativne stroške, hkrati pa kaže na povečano dinamiko delovanja in večji tržni potencial.

Struktura organiziranih obiskov (180 skupin) kaže močno zasidranost v izobraževalnem segmentu (osnovne in srednje šole, CŠOD), ob hkratni rasti društev, zasebnih skupin in strokovnih obiskov.

Morostig je v letu 2025 utrdil svojo strokovno relevantnost in prepoznavnost na nacionalni in mednarodni ravni (medijska prisotnost, strokovni obiski, UNESCO publikacija, mednarodni obiski).

Vsebinski program se pogloblja (150-letnica odkritja kolišč, literarni večeri, strokovna predavanja, tematski dogodki), hkrati pa ostaja dostopen šolam, družinam in ranljivim skupinam (CUDV Draga, CIRIUS, lokalne šole).

Razviti so bili novi programski formati (Lov na koliščarski zaklad, prikazi prazgodovinskih veščin), ki predstavljajo potencial za dolgoročno nadgradnjo ponudbe in povečanje ponovnih obiskov.

Prihodki od prodaje še ne pokrijejo celotnih stroškov delovanja, vendar analiza kaže realen potencial za rast prihodkov, zlasti prek nadgradnje trgovine s spominki, razvoja butičnih programov in jasneje strukturirane ponudbe za različne ciljne skupine.

Delovanje centra je še vedno finančno odvisno od proračunskih sredstev, kar zahteva preišljeno nadaljnjo optimizacijo stroškov in razvoj tržno vzdržnih programov.

Morostig se vse bolj umešča kot interpretacijsko središče za kolišča in Ljubljansko barje ter kot referenčna točka za dediščinski in regenerativni turizem v širšem slovenskem prostoru.